
TÜRK-FİLİSTİN İŞ FORUMU

-Batı Şeria ve Gazze Şeridi Sunumu-
Ankara -15 Temmuz 2010

Gülben Öztürk Çelik
Kudüs Eski Ticaret Ataşesi

TEMEL GÖSTERGELER

- **Yüzölçümü (km2):**
Batı Şeria 5800 km2, Gazze Şeridi 380 km2
- **Nüfus: 4 milyon (2008)**
- **Para Birimi: Yeni İsrail Şekeli(NIS)**
- **Fiili Başkent: Ramallah**
- **GSMH (Cari milyon \$): 4.369 (2008)**
- **Kişi Başına GSMH(\$): 1.159 (2008)**
- **İşsizlik Oranı: %26 (2008)**
- **Dış Ticaret(milyon\$)*(2008)**
- **-İthalat:1.533**
- **-İhracat:300**
- **Türkiye ile Ticaret**
- **-İthalat: 189 milyon\$(fatura bazlı)**
- **-İhracat:14milyon \$**
- ***Ayrı gümrük kapıları olmadığı için tahmini**

Milyon \$	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Toplam Filistin İhracatı	401	290.3	240.9	279.7	312.7	335.4	366.7	513
Toplam Filistin İthalatı	2382	1515.6	2033.6	1800.3	2373.2	2,666,8	2758.7	3141.3
Denge	1981	1743.3	1274.7	1520.6	2060.6	2331.4	2392.1	2628.3
Toplam Ulusal İhracat	295	217.8	178	195.7	216.1	234.6	263.7	347.6
BŞ'dan İhracat	323	251.9	208.1	234.4	272.8	294.2	332.8	490.7
Gazze Şeridi'nden İhracat	78	38.4	32.7	45.2	35	41.2	33.9	22.3
İsrail Kanalıyla Toplam İthalat	1739	1352	1117	1309.6	1747.9	1872.9	2002.2	2307
İsrail'e Toplam Filistin İhracatı	370	273	216	256	281.1	290.6	326.6	455
BŞ'dan İsrail'e Toplam İhracat	311	235.5	189.4	217	246.1	253.4	292.6	448
Karayoluyla Toplam İthalat	2129	1811	1283.2	1521.8	2102.2	2410.6	2336.9	2631.4
İsrail'e Hizmet İhracı	129.1	84.8	66.3	73.1	92.6	127.7	131.3	121.8
İsrail'den Hizmet İthalatı	83.1	66.2	49	61.6	94	119.1	123.2	104.7

GENEL İTHALATIN DAĞILIMI(FATURA BAZLI)		TOPLAM(\$)	Genel Pay 2008 (%)
ÇİN	2008	281,946,655	27
	2007	27,570,193	22.1
TÜRKİYE	2008	189,134,243	18.1
	2007	29,408,133	23.6
ÜRDÜN	2008	100,317,934	9.6
	2007	9,012,953	7.2
İTALYA	2008	74,415,181	7.1
	2007	12,936,777	10.4
İSPANYA	2008	57,587,325	5.5
	2007	8,863,468	7.1
ALMANYA	2008	56,258,937	5.4
	2007	4,990,360	4
FRANSA	2008	52,367,715	5
	2007	3,145,490	2.5
AMERİKA	2008	50,254,727	4.8
MISIR	2008	47,659,397	4.6
	2007	11,961,045	9.6
HOLLANDA	2008	37,441,538	3.6
	2007	6,351,807	5.1
BREZİLYA	2008	36,369,634	3.5
	2007	6,919,059	5.6
HİNDİSTAN	2008	33,214,634	3.2
	2007	3,032,715	2.4
İSVİÇRE	2008	26,113,991	2.5
	2007	394,349	0.3
GENEL TOPLAM	2007-2008	1,167,668,258	
GENEL TOPLAM	2008	1,043,081,911	
GENEL TOPLAM	2007	124,586,347	

IHRACATIMIZDA ONDEGELEN SEKTÖRLER

IHRACAT YAPTIĞIMIZ SEKTÖRLER	2008 (1000 \$)	Genel İth.Pay(%)
METALLER	49.601	31.85
TEKSTİL	33.825	29.46
GIDA	23.445	21.43
KİMYA	19.741	13.56
MAKİNE	18.228	11.1
AHŞAP ÜRÜNLERİ	13.855	29.9
TOPLAM	189.134	18.1

AVANTAJLAR

-Uluslararası mallar açısından erişimin sınırlı olması ve pazarın serbest ticaret pratikleri açısından bloke bir pazar olması, mal kalite ve çeşitliliği açısından tüketici talebinin tam olarak karşılanmamasına yol açmıştır.

-Coğrafi yakınlık,

-Kültürel benzerlik,

-Tüketici tercihlerinin benzer oluşu

-Tarihsel geçmiş ve ortak kökenin

varlığı

-Ülkemiz Üniversitelerinde eğitim görmüş genç nüfusun varlığı

-İsrail- Türkiye STA çerçevesinde bölgeye halihazırda mal sevkiyatının oluşu

-İsrail ile Batı Şeria-Gazze Şeridi arasında tek ticaret politikasının uygulanıyor oluşu nedeniyle ürün ithalinde tek tarife ve diğer uygulamaların geçerli oluşu

-İsrail'in Ürdün ve Mısır haricinde bölge ülkeleriyle siyasi ve ticari ilişkilerinin bulunmamasının, ülkemiz ürünlerinin diğer bölge ülkelere kıyasla ithalatını ön plana çıkarması

TİCARİ PRATİKLER

-Gümrük ve nakliye işlemleri

-Türk firmalarının pazar çalışmaları

--Firmalarımızın dağıtım kanalları

--Pazara ilgi duyan firmalarımızın genellikle orta ve küçük ölçekli oluşu

-Pazar giriş için firmalarımızca izlenebilecek stratejiler

--Orta-üst kalitede ürün üreten firmalarımızın pazara giriş konusunda desteklenmesi

--Batı Şeria'da karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olan zeytinyağı ve mermer gibi ürünlerin üretimini destekleyecek ürünlerin ülkemizden alınmasının sağlanması amacıyla tanıtım organizasyonlarının gerçekleştirilmesi

-Yurtdışına sistematik mal arzının mümkün olmadığı Batı Şeria'da, zeytinyağı gibi dünya çapında talep görebilen ürünlerin ülkemiz üzerinden erişiminin sağlanması

Potansiyel arz eden hususlar

- 1-İsrail-ABD arasında 1985 yılında yürürlüğe girmiş olan Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında kurulan “Nitelikli Sanayi Bölgeleri” ile tercihli menşe hükümlerinin Batı Şeria ve Gazze Şeridi’ne 1996 yılında teşmili
- Uygulama yasası kapsamında, ürünün tercihli tarifeden yararlanması için, nitelikli sanayi bölgelerinde imali veya İsrail-Gazze Şeridi, Batı Şeria veya Ürdün’de üretilmiş olması(ürün fabrika çıkış fiyatının %35’inin tercihli tarife tanınan unsurlarca üretimi;{%20- İsrail- BŞG,Ürdün-Mısır; %15 ABD veya; İsrail, Batı Şeria Gazze, Ürdün, Mısır; %65 tüm dünya}) ve çifte esaslı dönüşüm geçirmesi (AB ile STA’dan daha avantajlı.)
- ABD-Ürdün STA kapsamında kademeli indirimlerde 2010 yılı itibariyle sona gelmiş olması, STA’nın Nitelikli Sanayi Bölgeleri Anlaşması kadar avantajlı olması,
- 2-G. Kore ve Japonya’nın Eriha’da sırasıyla bir otomotiv serbest bölgesi ve tarım serbest bölgesi üzerinde çalışmaları (Uluslararası bir konsorsiyumla bir serbest bölge oluşumu gündeme gelebilir)
- 3-G. Kore’nin AB ile STA kapsamında AB’ne ihracat yapabilecek oluşu
- 4-G. Batı Batı Şeria’nın (El-Halil’in batısı) İsraili firmalarla entegrasyonunun yoğun olması ve piyasa geçişkenliğinin yüksek oluşu(1 Türk firması üretime başladı.)
- 5-AB ile ABD arasında bölgede süren ticari rekabet
- 6-TOBB tarafından görüşmeleri yürütülen, şu an için Jenin’de kurulması öngörülen “sanayi bölgesi” projesi.

Dezavantajlar

- 1-Mevcut durumla ilgili tehditler
 - Bölgenin siyasi istikrarsızlığı
 - Batı Şeria’nın dış dünya ile doğrudan ticaret bağının bulunmaması
 - Ara malı ve nihai mal tedarikinin sadece İsrail üzerinden yapılması
- 2- Yakın geleceğe ilişkin tehditler
 - 1994 Paris Protokolü çerçevesinde yapılacak düzenlemelerle NSB avantajlarının etkisiz hale getirilmesi ihtimali
 - G. Kore ve Japonya’nın Eriha’da sırasıyla bir otomotiv serbest bölgesi ve tarım serbest bölgesi üzerinde çalışmaları
 - G. Kore’nin AB ile STA kapsamında AB’ne ihracat yapabilecek oluşu

TEŞEKKÜRLER